

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

© 2017 МОСТИЦЬКА Н. А.

УДК 336.512

Мостицька Н. А. Державна фінансова політика як інструмент економічного зростання

Метою статті є розкриття сутності та визначення ролі державної фінансової політики як інструменту економічного зростання в умовах трансформації економіки. Здійснено аналіз основних функцій фінансової політики країни. Обґрунтовано необхідність формування інституційних і методологічних засад державного фінансового механізму з метою посилення результативності структурних змін економіки та соціальної сфери. Запропоновано напрями формування та реалізації державної фінансової політики забезпечення соціально-економічного розвитку країни.

Ключові слова: державні фінанси, державна фінансова політика, бюджет, бюджетна політика, бюджетний механізм, економічне зростання.

Табл.: 1. **Бібл.:** 10.

Мостицька Наталія Андріївна – аспірантка кафедри фінансів, Київський національний торговельно-економічний університет (вул. Кіото, 19, Київ, 02156, Україна)

E-mail: irynadamenko@gmail.com

УДК 336.512

UDC 336.512

Мостицкая Н. А. Государственная финансовая политика как инструмент экономического роста

Целью статьи являются раскрытие сущности и определение роли государственной финансовой политики как инструмента экономического роста в условиях трансформации экономики. Осуществлен анализ основных функций финансовой политики страны. Обоснована необходимость формирования институциональных и методологических основ государственного финансового механизма с целью усиления результативности структурных изменений экономики и социальной сферы. Предложены направления формирования и реализации государственной финансовой политики обеспечения социально-экономического развития страны.

Ключевые слова: государственные финансы, государственная финансовая политика, бюджет, бюджетная политика, бюджетный механизм, экономический рост.

Табл.: 1. **Библ.:** 10.

Мостицкая Наталья Андреевна – аспирантка кафедры финансов, Киевский национальный торгово-экономический университет (ул. Киото, 19, Киев, 02156, Украина)

E-mail: irynadamenko@gmail.com

Mostitskaya N. A.

The State Financial Policy as Instrument of Economic Growth

The article is aimed at disclosing the essence and defining the role of the State financial policy as instrument of economic growth in the conditions of economic transformation. The main functions of the country's financial policy were analyzed. The necessity of formation of institutional and methodological bases of the State financial mechanism with the purpose of strengthening of efficiency of structural changes of economy and social sphere has been substantiated. Directions of formation and implementation of the State financial policy on maintenance of socio-economic development of the country have been proposed.

Keywords: public finances, the State financial policy, budget, budget policy, budget mechanism, economic growth.

Tbl.: 1. **Bibl.:** 10.

Mostitskaya Natalya A. – Postgraduate Student, Department of Finance, Kyiv National University of Trade and Economics (19 Kioto Str., Kyiv, 02156, Ukraine)

E-mail: irynadamenko@gmail.com

Державна фінансова політика має досліджуватись як вагома складова системи економічного регулювання, підвищення дієвості бюджетної, податкової політики, що сприятиме посиленню результативності структурних змін економіки. В умовах трансформаційних перетворень посилюється необхідність стимулювання ділової та інвестиційної активності, вдосконалення механізму фінансового регулювання соціально-економічного розвитку країни. Відновлення темпів зростання валового внутрішнього продукту є необхідним для вирішення нагальних суспільно-економічних проблем країни та підвищення її міжнародної конкурентоспроможності.

Вагомий внесок у дослідження сутності та ролі державної фінансової політики як інструменту економічного зростання зробили вітчизняні вчені: І. Лютий [2], І. Луніна [6], В. Опарін [5], В. Макогон [3], І. Чугунов [4; 7–9] та ін. Серед вагомих наукових досліджень зарубіжних учених з питань формування бюджетної політики можна назвати праці Дж. Б'юкенена [1], Дж. Стігліца [10].

Метою статті є розкриття сутності та визначення ролі державної фінансової політики як інструменту економічного зростання в умовах трансформації економіки. Вагомим завданням державної фінансової політики є забезпечення економічної та соціальної стабільності шляхом створення відповідних умов для довгострокового економічного зростання.

Державна фінансова політика є складовою економічної політики держави, яка, своєю чергою, впливає на суспільний розвиток держави. В ній визначаються основні напрями розвитку економіки, загальний обсяг фінансових ресурсів, джерела, шляхи використання, розробляються відповідні механізми регулювання і стимулювання соціально-економічних процесів. Зазначена політика є комплексом державних заходів, що забезпечують ефективне функціонування фінансової системи, стимулюють економічний розвиток і створюють відповідне підґрунтя для здійснення державою покладених на неї функцій і завдань. Формування та реалізація ефективної політики у сфері державних фінансів займають достатньо важливе місце у процесі регулювання

соціально-економічного розвитку держави. На сучасному етапі економічних перетворень вагомим значення набувають дослідження щодо забезпечення фінансової збалансованості. У зв'язку з цим важливим є розкриття теоретичних засад та обґрунтування напрямів державної фінансової політики, сутність якої полягає у розвитку фінансово-економічних відносин, що виникають з приводу розподілу та перерозподілу сукупного суспільного продукту, пов'язаних з формуванням фінансових ресурсів держави.

Сутність державної фінансової політики проявляється у її функціях, до яких слід віднести: розподільчу, перерозподільчу, відтворюючу, регулюючу, стимулюючу, планову, прогнозну, контролюючу та соціальну. У процесі реалізації розподільчої функції відбувається первинний розподіл валового національного продукту або національного доходу у вигляді створення державних цільових фондів. Перерозподільча функція пов'язана, в першу чергу, з міжгалузевим і територіальним розподілом коштів з метою забезпечення найбільш ефективного та раціонального використання доходів і накопичень. Перерозподіл відбувається між виробничою та невиробничою сферами економіки, галузями матеріального виробництва, адміністративно-територіальними одиницями країни, формами власності та господарювання, а також соціальними групами населення. Відтворююча функція забезпечує регулювання процесу виробництва. Для цього необхідним є оптимальне формування фондів грошових коштів на різних стадіях і етапах виробництва, розподілу, обміну і споживання. При цьому роль державних фінансів у сучасних умовах полягає в тому, що вони виступають важливим інструментом впливу на процес суспільного відтворення, підтримки економічного зростання, реформування структури економіки, розвитку ключових галузей економіки, прискорення науково-технічного прогресу. Так, розширюючи обсяг державних інвестицій, держава стимулює підвищення попиту на робочу силу, що впливає на зростання виробництва, зайнятості. За рахунок державного бюджету та місцевих бюджетів підтримується попит, відбувається фінансування соціальних програм.

Формування державної фінансової політики, у тому числі в частині регулювання бюджетних доходів і видатків, дефіциту бюджету, державного боргу, ва-

лютного курсу відбувається з урахуванням сукупності зовнішніх чинників, що спрямовано на посилення інвестиційної привабливості країни для міжнародного капіталу, підвищення конкурентоспроможності національних товарів на світових ринках, дотримання рекомендацій міжнародних фінансових організацій для отримання відповідних обсягів кредитування. Вагомою причиною здійснення фінансових капіталовкладень для інвестора є максимізація прибутку в рамках виробничих і науково-технічних комплексів. Інвестори або фінансові посередники, які беруть на себе завдання здійснення оцінки ефективності вкладень, сприяють економічному зростанню, у тому числі шляхом підвищення дієвості механізму розподілу фінансово-економічних ресурсів. При формуванні рішень щодо інвестування важливим є врахування сукупності чинників, які визначають доцільність і подальшу ефективність цих вкладень. До основних чинників, що впливають на розподіл іноземних інвестицій, варто віднести обсяг і структуру ринку, стабільність показників соціально-економічного розвитку, рівень розвитку людського капіталу. Варто зазначити, що в умовах трансформаційних економічних перетворень спостерігається тенденція до зростання ролі додаткових чинників у залученні інвестицій, до яких відносять інвестиційний рівень країни та її адміністративно-територіальних одиниць, наявність торговельних обмежень, показники регулювання підприємницької діяльності [2].

Фінансова політика країни для підвищення рівня її результативності потребує постійного удосконалення бюджетного планування та прогнозування. З метою подальшого розвитку методологічних засад системи прогнозування бюджетних показників доцільно враховувати низку динамічних взаємозв'язків між складовими бюджетної архітектури у процесі перерозподілу валового внутрішнього продукту. Прогноз доходної та видаткової частини бюджету на середньостроковий період має ґрунтуватись на основі сукупності відповідних методів, тенденцій макроекономічних показників з урахуванням забезпечення бюджетної збалансованості.

Середнє значення питомої ваги видатків зведеного бюджету у валовому внутрішньому продукті у 2001–2016 рр. становило 32,18 %, у тому числі у 2001–2005 рр. –

Таблиця 1

Питома вага основних бюджетних показників у валовому внутрішньому продукті за 2001–2016 рр., %

Показник	2001–2005	2006–2010	2011–2015	2016	2001–2016
1	2	3	4	5	6
Доходи зведеного бюджету, у тому числі:	27,67	30,52	30,83	32,77	29,92
– податкові надходження	19,90	22,78	25,00	27,31	22,86
– неподаткові надходження	6,76	6,75	5,68	5,26	6,33
Видатки зведеного бюджету, у тому числі:	28,83	33,14	34,01	35,07	32,18
– видатки на обслуговування державного боргу	1,16	0,77	2,64	4,03	1,64

1	2	3	4	5	6
Дефіцит зведеного бюджету	0,96	2,62	3,18	2,30	2,26
Державний та гарантований державою борг, у тому числі:	28,31	24,68	52,55	80,98	38,04
– внутрішній	7,57	7,29	21,09	28,94	13,04
– зовнішній	20,74	17,39	31,46	52,04	25,00
Погашення державного боргу, у тому числі:	2,76	1,87	8,74	4,80	4,48
– внутрішнього	1,49	1,06	3,46	4,42	2,15
– зовнішнього	1,27	0,81	5,28	0,38	2,33

28,83%, у 2006–2010 рр. – 33,14%, 2011–2015 рр. – 34,01%, 2016 р. – 35,07% (табл. 1).

Зростання рівня державного боргу, значна частина якого є зовнішнім, та девальвація національної грошової одиниці призвели до збільшення показника частки видатків бюджету на обслуговування державного боргу у валовому внутрішньому продукті протягом 2001–2016 рр. з 0,77% до 4,03%. Питома вага бюджетного дефіциту у валовому внутрішньому продукті збільшилась з 0,96% у 2001–2005 рр. до 3,18% у 2011–2016 рр. З огляду на зазначене, пріоритетом бюджетного регулювання є стабілізація державних фінансів шляхом поступового зменшення дефіциту бюджету та зниження боргового навантаження на бюджет, обмеження надання державних гарантій. Доцільним є актуалізація стратегії управління внутрішнім і зовнішнім державним боргом, формування річних планів заходів щодо його оптимізації у розрізі кварталів з метою зменшення пікових навантажень на державний бюджет. Важливими заходами є розроблення стратегічних планів діяльності головних розпорядників коштів, удосконалення процедури розподілу граничних обсягів видатків бюджету на середньострокову перспективу, посилення дієвості механізму розподілу бюджетних асигнувань. Доцільно підвищити якісний рівень системи конкурсного відбору інвестиційних проектів, які фінансуються за рахунок бюджету [4].

Інституційні чинники характеризують розвиток інституцій та відображають рівень стабільності, прогнозованості економіки в цілому. До найбільш вагомим складових цієї групи чинників слід віднести якісний рівень механізму захисту прав власності, рівень корупції, ступінь ефективності системи державного управління. Бюджетно-податкові чинники характеризують розмір податкового навантаження на економіку, у тому числі кількості податків і зборів, показник частки податкових надходжень у валовому внутрішньому продукті, обсяг сплачених податків у розрізі юридичних і фізичних осіб, прямих і непрямих податків. Загально-економічні чинники наведені іншими чинниками, які характеризують рівень соціально-економічного розвитку та потенціал подальшого економічного зростання, якісний рівень кваліфікації працівників і рівень оплати праці, темп зростання та приросту валового внутрішнього продукту, показник валового внутрішнього продукту та

національного доходу на душу населення, рівень середньої заробітної плати, продуктивність праці [6].

Бюджет є вагомим інструментом регулювання соціального розвитку суспільства. За допомогою зміни розмірів таких базових показників, як мінімальна заробітна плата, прожитковий мінімум у розрізі існуючих категорій населення, використання механізму єдиної тарифної сітки посадових окладів працівників бюджетної сфери та регулювання розміру окладу першого тарифного розряду, здійснюється значний вплив на рівень доходів населення, матеріальний добробут громадян. З урахуванням наявних фінансово-економічних можливостей держава постійно намагається збільшувати соціальні стандарти життя, рівень матеріального забезпечення працівників бюджетної сфери та непрацевдатних категорій населення. На сучасному етапі розвитку важливим є оптимізація видатків бюджету з урахуванням тенденцій економічного зростання, зниження показника питомої ваги державного боргу у валовому внутрішньому продукті та боргового навантаження на бюджет [7].

Податкова система країни є важливим інструментом фінансового регулювання, від виваженості податкової політики значним чином залежать темпи економічного зростання, показники зовнішньоекономічної діяльності, обсяги залучення інвестиційних ресурсів, в тому числі іноземних інвесторів, пріоритети соціальної політики держави. Розвиток фінансової системи держави супроводжується постійним удосконаленням механізмів стимулювання соціально-економічного розвитку, структурними перетвореннями податкової системи, посиленням дієвості регулюючої функції податків, покращанням якісного рівня планування податкових надходжень. Вагомим завданням реалізації механізму податкового регулювання є створення сприятливих умов для розвитку підприємництва та забезпечення формування необхідного обсягу доходної частини бюджету для реалізації поставлених завдань. Ефективність функціонування податкової системи певною мірою визначається рівнем поєднання та узгодженості фіскальної та стимулюючої складової. Вагомим завданням податкового регулювання як інструменту впливу на економічні процеси є встановлення певного оптимального рівня оподаткування та механізму адміністрування податків, що забезпечать поєднання інтересів платників податків і держави.

Підвищення ефективності бюджетних видатків у сучасних умовах трансформації економіки потребує узгодження цілей бюджетних програм з пріоритетами соціально-економічного розвитку, використання дієвих форм державної фінансової підтримки, упорядкування фінансових повноважень розпорядників, одержувачів бюджетних коштів із одночасним посиленням відповідальності керівників установ за досягнення результатів виконання бюджетних програм. Важливим є удосконалення методологічних засад системи бюджетного прогнозування та планування, що спрямовано на посилення результативності фінансово-бюджетної політики [8].

При формуванні планових показників державного бюджету важливим є врахування результативності бюджетних програм, відповідних управлінських рішень у сфері фінансових відносин. Доцільним є удосконалення системи бюджетного регулювання, у тому числі концентрації фінансових ресурсів на програмах стимулювання економічного зростання з постійним підвищенням ефективності капітальних вкладень. Механізми фінансування бюджету та залучення запозичень під державні гарантії мають бути спрямовані на реалізацію інвестиційних, інфраструктурних та інноваційних проектів розвитку вітчизняної економіки. При здійсненні проектного фінансування, оцінка ефективності видатків бюджету має здійснюватись з урахуванням виокремлення категорій ефективності.

Пріоритетним напрямом податкової та бюджетної політики країни є підвищення ефективності управління бюджетними коштами, збалансованості бюджетів усіх рівнів, фінансової самостійності місцевого самоврядування. З огляду на зазначене, необхідним є забезпечення дієвих перетворень механізму розподілу фінансових ресурсів між державним і місцевими бюджетами для забезпечення фінансової спроможності місцевого самоврядування, посилення податкового потенціалу територій та удосконалення системи адміністрування податків і зборів. Водночас суттєві відмінності податкового потенціалу в розрізі адміністративно-територіальних одиниць обумовлює доцільність і необхідність здійснення міжбюджетного регулювання з метою певного вирівнювання фінансових можливостей місцевого самоврядування для виконання власних і делегованих видаткових повноважень.

Зважаючи на потребу покращення якісного рівня економічного середовища, для ведення підприємницької діяльності необхідним є розвиток підходів до удосконалення податкової політики, враховуючи особливості оподаткування різних категорій платників податків. Необхідним є зменшення витрат часу платниками на формування податкової звітності та сплату податку на додану вартість і податку на прибуток. З огляду на волатильність зовнішньоекономічної кон'юнктури, спад у галузях промисловості, доцільним є подальше спрощення порядку бюджетного відшкодування податку на додану вартість експортерам.

Важливим є вдосконалення податкового адміністрування в частині проведення податкового моніторингу, що дозволить посилити дієвість прогнозування

відповідної групи податкових надходжень до бюджету. Процеси уніфікації податкової системи з країнами Європейського Союзу обумовлюють необхідність трансформації спрощеної системи обліку, звітності та оподаткування для юридичних осіб. Водночас у сфері стимулювання малого та середнього підприємництва актуальним є запровадження тимчасових податкових пільг новоствореним суб'єктам підприємницької діяльності. Крім того, у сфері оподаткування прибутку підприємств можливим є перехід до оподаткування розподіленого прибутку та використання підвищеного коефіцієнта амортизації основних фондів під час реалізації інвестиційних проектів.

Доцільним є удосконалення інституційного середовища й інструментарію бюджетного прогнозування та планування, що спрямовано на посилення результативності фінансово-бюджетної політики. З метою подальшого розвитку методологічної бази системи прогнозування бюджетних показників доцільно враховувати низку динамічних взаємозв'язків між складовими бюджетної архітектури у процесі перерозподілу валового внутрішнього продукту. Прогноз видаткової частини бюджету на середньостроковий період має ґрунтуватись на основі макроекономічних показників, забезпечення бюджетної збалансованості, державних цільових програм економічного та соціального розвитку з визначенням їх граничних фінансових значень [9].

Державна фінансова політика є дієвим інструментом регулювання циклічних коливань економіки, важливим є забезпечення своєчасної адаптації фінансових механізмів до динамічних змін внутрішнього та зовнішнього економічного середовища. Система фінансово-економічних інститутів є результатом розвитку та постійного вдосконалення відповідних взаємовідносин у процесі формування, регулювання та використання валового внутрішнього продукту з метою задоволення потреб суспільства. Важливим є реалізація виваженої, послідовної та системної фінансової політики з використанням бюджетних, податкових, грошово-кредитних, страхових інструментів і важелів. У сучасних умовах держава виступає найбільшим замовником і споживачем товарів і послуг, що дозволяє перетворити державний попит на дієвий інструмент регулювання економіки країни. Доцільним є підвищення ступеня координації між складовими фінансової політики у сфері підтримки розвитку реального сектора економіки та забезпечення фінансової стабільності.

Державне регулювання розвитку економіки є вагомою, динамічною складовою фінансового механізму економічного зростання, що спрямований на забезпечення збалансованого розвитку реального та фінансового сектора економіки. Необхідно зауважити, що на різних етапах становлення системи фінансового регулювання ступінь впливу держави на економічні процеси був відчутно різним і супроводжувався зміною форм, методів і важелів управління економікою.

Державна фінансова політика країни має бути спрямована на виконання функцій соціального захисту, що потребує узгодження цілей соціально-економічного

розвитку із цілями фінансової політики, удосконалення середньострокового та впровадження довгострокового механізму планування видатків соціальної сфери, формування показників забезпечення соціальних послуг виходячи із розрахунку необхідних обсягів цих послуг на душу населення. На цьому етапі економічних перетворень важливим є оптимізація соціальної інфраструктури відповідно до особливостей і потреб територіальних громад, принципів субсидіарності, економічної обґрунтованості. Функціонування фінансової системи має сприяти оптимізації та спрямуванню фінансових ресурсів на розвиток людського капіталу, що, своєю чергою, буде сприяти подальшому економічному зростанню.

З метою підвищення результативності трансформації економіки доцільним є підвищення частки її інноваційної складової шляхом використання інструментів монетарної, бюджетно-податкової політики, вдосконалення інститутів економічного розвитку та соціальної сфери. Пріоритетними напрямками державної фінансової політики на середньострокову перспективу мають стати підвищення дієвості фінансово-бюджетного планування і прогнозування, застосування механізмів валютного регулювання, утримання стабільного рівня цін, забезпечення збалансованості бюджетної системи. Також необхідне подальше зміцнення ролі фінансової складової розвитку суспільства у забезпеченні економічного зростання. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Б'юкенен Дж. М., Масгрейв Р. А. Суспільні фінанси і суспільний вибір: Два протилежних бачення держави. Київ: Академія, 2004. 175 с.
2. Лютий І. О., Кравченко М. В. Глобальна економічна криза: загрози та ризики в функціонуванні системи державних фінансів України. *Економіка та держава*. 2014. № 7. С. 24–27.
3. Макогон В. Д. Бюджет як інструмент економічного зростання. *Економічний вісник університету*. 2016. № 28/1. С. 203–208.
4. Максютя А. А., Чугунов І. Я. Бюджетна складова суспільного розвитку. *Вісник КНТЕУ*. 2012. № 3. С. 45–54.
5. Опарін В. М. Домінанти та пріоритети фінансового вирівнювання в Україні. *Фінанси України*. 2015. № 6. С. 29–43.
6. Розвиток державних фінансів України в умовах глобалізації/за ред. І. О. Луніної. Київ: ДУ «ІЕПр НАНУ», 2014. 296 с.
7. Павелко А. В., Чугунов І. Я. Бюджетна політика економічного розвитку. *Вісник КНТЕУ*. 2015. № 2. С. 64–73.

8. Чугунов І. Я., Макогон В. Д. Бюджетна політика в умовах економічних перетворень. *Економічний часопис–XXI*. 2016. № 3–4 (2). С. 66–69.

9. Чугунов І. Я., Пасічний М. Д. Фінансова політика України в умовах глобалізації економіки. *Вісник КНТЕУ*. 2016. № 5. С. 5–18.

10. Стиглиц Дж. Е. Крутое пике: Америка и новый экономический порядок после глобального кризиса. М.: Эксмо, 2011. 512 с.

Науковий керівник – Чугунов І. Я.,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів Київського національного торговельно-економічного університету, заслужений діяч науки і техніки України

REFERENCES

Biukenen, Dzh. M., and Masgreiv, R. A. *Suspilni finansy i suspilnyi vybir: Dva protylezhnykh bachennia derzhavy* [Public finances and social choice: Two opposing views of the state]. Kyiv: Akademiia, 2004.

Chuhunov, I. Ya., and Makohon, V. D. "Biudzhetna polityka v umovakh ekonomichnykh peretvoren" [Budget policy in the context of economic transformation]. *Ekonomichnyi chasopys-XXI*, no. 3-4 (2) (2016): 66-69.

Chuhunov, I. Ya., and Pasichnyi, M. D. "Finsanova polityka Ukrainy v umovakh hlobalizatsii ekonomiky" [The financial policy of Ukraine in the conditions of globalization of the economy]. *Visnyk KNTEU*, no. 5 (2016): 5-18.

Liutyi, I. O., and Kravchenko, M. V. "Hlobalna ekonomichna kryza: zahrozy ta ryzyky v funktsionuvanni systemy derzhavnykh finansiv Ukrainy" [Global Economic Crisis: Threats and Risks in the Functioning of the Public Finance System of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 7 (2014): 24-27.

Makohon, V. D. "Biudzhets yak instrument ekonomichnoho zrostantia" [Budget as an instrument of economic growth]. *Ekonomichnyi visnyk universytetu*, no. 28/1 (2016): 203-208.

Maksiuta, A. A., and Chuhunov, I. Ya. "Biudzhetna skladova suspilnoho rozvytku" [Budget component of social development]. *Visnyk KNTEU*, no. 3 (2012): 45-54.

Oparin, V. M. "Dominanty ta priorityety finansovoho vyrivnuvannia v Ukraini" [The domains and priorities of financial equalization in Ukraine]. *Finansy Ukrainy*, no. 6 (2015): 29-43.

Pavelko, A. V., and Chuhunov, I. Ya. "Biudzhetna polityka ekonomichnoho rozvytku" [Budgetary policy of economic development]. *Visnyk KNTEU*, no. 2 (2015): 64-73.

Rozvytok derzhavnykh finansiv Ukrainy v umovakh hlobalizatsii [Development of public finances of Ukraine in the conditions of globalization]. Kyiv: DU «IEPr NANU», 2014.

Stiglits, Dzh. E. *Krutoye pike: Amerika i novyy ekonomicheskyy poriadok posle globalnogo krizisa* [Cool pique: America and the new economic order after the global crisis]. Moscow: Eksmo, 2011.